

Forretningsudvalgets møde den 19. november 2007

Sag nr. 3

Emne: Afrapportering fra underudvalget for sundhed -  
Forebyggelsespolitik for Region Hovedstaden

1 bilag



8. oktober 2007

## Afrapportering fra underudvalget for sundhed vedr. forebyggelse

### Baggrund

Af de sundhedspolitiske hensigtserklæringer for Region Hovedstaden fremgår det, at der skal udarbejdes en forebyggelsespolitik for Region Hovedstaden. Forud for regionsrådets drøftelse af forebyggelsespolitikken skal underudvalget for sundhed således afrapportere sine drøftelser med relevans for området.

Region Hovedstaden skal have landets bedste sundhedsvæsen med et stærkt, offentligt sygehusvæsen, der sammen med praksissektoren bl.a. arbejder på at fremme sundhed for alle i regionen og arbejder på at mindske den sociale ulighed i sundheden. Borgerne skal tilbydes fri, lige og gratis adgang til forebyggelse, udredning, behandling og pleje på et højt fagligt kvalitets- og serviceniveau. Sundhedsvæsenet skal samtidig være præget af en effektiv resurseudnyttelse.

Hospitalerne i Region Hovedstaden skal sammen med det øvrige sundhedsvæsen være bedre til at arbejde med sundhedsfremme og forebyggelse. Sundhed og sygdom er skævt fordelt. Alt for mange dør for tidligt eller får et dårligt liv på grund af sygdomme, der kan forebygges. At rette op på problemerne kræver en omfattende indsats. Der skal udarbejdes en forebyggelsespolitik for Region Hovedstaden, hvori indgår, at forebyggelsesarbejdet i Region Hovedstaden skal være til gavn og glæde for alle og medvirke til at skabe større lighed i sundhed.

For patienterne er det af afgørende betydning, at der er sammenhæng i hjælp og behandling og at der er åbenhed overfor nye dokumenterede metoder. Det er derfor helt nødvendigt, at der er et godt og stabilt samarbejde mellem hospitalerne, de praktiserende læger og kommunerne. Uden at trække på samme hammel er det ikke muligt at skabe et bedre og længere liv for alle i hovedstadsregionen.

Når der tales om behandling forstås dette bredt og omfatter forebyggelse, udredning, undersøgelse, behandling, pleje, rehabilitering og palliation.

*Fra de sundhedspolitiske hensigtserklæringer for Region Hovedstaden  
Vedtaget af forberedelsesudvalget for Region Hovedstaden den 14. november 2006*

Baggrunden for underudvalgets overvejelser har været de sundhedspolitiske hensigtserklæringer samt de i sundhedsloven fastsatte rammer for forebyggelsesarbejdet i regioner og kommuner.

Drøftelserne i underudvalget for sundhed har taget udgangspunkt i det hele patientforløb. Et forløb hvor både hospitaler, praktiserende læger, kommuner og patienten selv spiller en afgørende rolle. Kernen i underudvalgets kommissorium er - i tråd med sundhedslovens afgrænsning af regionernes ansvar - den patientrettede forebyggelse. I

forlængelse heraf har underudvalget lagt stor vægt på det nødvendige samarbejde med kommuner og praksissektoren omkring hele forebyggelsesindsatsen.

### **Forebyggelse er en del af den gode behandling**

Den overordnede ramme for underudvalgets drøftelser har været et ønske om, at forebyggelse skal indgå som en del af den gode behandling. Udgangspunktet for regionens arbejde med forebyggelse skal være, at forebyggelse ses som naturlig og integreret del af det samlede patientforløb.

Med udgangspunkt i, at forebyggelse er en del af den gode behandling, skal der i forebyggelsespolitikken særligt fokuseres på:

1. Lighed i sundhed
2. Evidens i forebyggelse
3. Forebyggelse som en del af den daglige drift
4. Samarbejde mellem sektorer
5. Regionen som rollemodel

### **1. Lighed i sundhed**

**Forebyggelsesarbejdet i Region Hovedstaden skal medvirke til at forbedre den generelle sundhedstilstand samtidig med at uligheden i sundhed reduceres.**

Forebyggelsesarbejdet i Region Hovedstaden skal være til gavn og glæde for alle. Et centralt mål for det forebyggende arbejde er at sikre, at alle borgere har fri og lige adgang til forebyggelse. Sundhed og sygdom er ulige fordelt og for mange dør for tidligt eller får et dårligt liv på grund af sygdomme, der kan forebygges. At rette op på problemerne kræver en omfattende indsats.

En forebyggelsesindsats, som forbedrer folkesundheden generelt, mindsker også den sociale ulighed. Det gælder såvel den borgerrettede som den patientrettede forebyggelse. For særlige patientgrupper vil det dog være nødvendigt at målrette indsatsen ud fra de vilkår og forhold som gør sig gældende i disse patienters liv.

Forebyggelsespolitikken skal derfor muliggøre en differentieret forebyggelsesindsats, målrettet patienters og patientgruppers behov.

Med baggrund i regionale sundhedsprofiler skal der tilrettelægges en koordineret indsats mellem de praktiserende læger, kommuner og hospitaler. Den sociale ulighed i sundhed skyldes flere forhold, der er gensidigt forstærkende. De store folkesygdomme betinges af arv, miljø og adfærd, og der skal derfor altid anlægges et helhedsorienteret

syn på patienten og patientens situation. Dette fordrer et samarbejde på tværs af sektorer.

## 2. Evidens i forebyggelse

**Der skal være viden bag det vi gør – og vi skal tilbyde den forebyggelse vi ved virker**

Forebyggelse skal til stadighed bygge på det bedst mulige vidensgrundlag. Ressourcerne til forebyggelse konkurrerer med ressourcerne til andre af regionens aktiviteter. For at forebyggelse kan få den nødvendige plads i den samlede indsats er det vigtigt at dokumenterede indsatser vurderes inden for de samme rammer for prioritering, som gør sig gældende i det øvrige sundhedsvæsen.

Ressourcerne i sundhedsvæsenet er begrænsede, og det er vigtigt at de bruges med omtanke og omhu. Det er derfor afgørende at forebyggelsesindsatsen sker på områder, hvor vi ved at den virker. Der skal være evidens for det vi gør.

Region Hovedstaden har en forpligtelse til at sikre at dokumenterede indsatser tilbydes i hele regionen. Ud fra de samme kriterier som ved indførelsen af ny behandling.

Der har ikke hidtil været produceret den samme evidens på forebyggelsesområdet som på behandlingsområdet. For at opnå en evidensbaseret af forebyggelsen må forskningen integreres og udvikles i samspil med de praktiske tiltag i kommunerne og regionen.

## 3. Forebyggelse som en del af den daglige drift

**Forebyggelsesindsatsen skal integreres i behandlingen som en del af strukturerede patientforløb**

Der har været arbejdet med forebyggelse i det danske sundhedsvæsen gennem mange år. Indsatsen har dog i vid udstrækning været kendetegnet ved gode men spredte indsatser, med manglende koordinering på tværs af institutioner.

Med oprettelsen af regionerne og den ændrede arbejdsdeling med kommunerne er der lagt op til, at forebyggelsesindsatsen overgår til en driftsfase. Forebyggelsesindsatsen i Region Hovedstaden skal derfor integreres i de øvrige indsatser som en naturlig del af det gode patientforløb. Forebyggelse skal være en naturlig del af den daglige kontakt

med og behandling af patienten. Forankringen af forebyggelse i strukturerede patientforløb er i særlig grad af betydning for patienter, der lever med en kronisk sygdom.

Det betyder, at der skal bygges videre på de gode indsatser, der eksisterer mange steder i sundhedsvæsenet i dag. Der skal tages udgangspunkt i de gode erfaringer men med et øget fokus på hvordan indsatsen kan forankres organisatorisk på tværs af regionens virksomheder.

#### **4. Samarbejde mellem sektorer**

**Et frugtbart samarbejde mellem sektorerne er nødvendigt for en effektiv forebyggelsesindsats**

Sundhedsaftalerne skal medvirke til at sikre et frugtbart samarbejde mellem hospitaler, kommuner og almen praksis til gavn for patienterne. Samarbejdet skal tage afsat i klare aftaler om arbejdsdeling. Både for at undgå dobbeltarbejde, men især for at undgå at patienten falder mellem to stole.

Almen praksis spiller en særlig rolle også mht. forebyggelse. Den praktiserende læge møder både patienterne og de raske borgere og har derfor brug for et udbygget samarbejde både kommuner og på hospitaler. Den praktiserende læge har behov for både at kunne henvise patienter til kommunale tilbud i forhold til KRAM-risikofaktorerne og til sygdomsspecifikke indsatser på hospitalerne.

På grund af den praktiserende læges brede kontakt med alle dele af både den syge og den raske befolkning udgør praksissektoren udgør det naturlige bindeled mellem den patientrettede og den borgerrettede forebyggelse.

For at sikre at der på alle tidspunkter i et patientforløb er adgang til tilstrækkelige viden skal der også i relation til forebyggelse fokuseres på de elektroniske samarbejdsflader mellem sektorerne.

#### **5. Regionen som rollemodel**

**Regionens virksomheder og ansatte skal som rollemodeller understøtte forebyggelsesindsatsen**

Region Hovedstadens egne arbejdspladser udgør en særlig arena for arbejdet med forebyggelse. Her mødes regionens personale, patienterne og de pårørende.

En vigtig dimension af forebyggelse er at skabe rammer, der er fremmende for at ændre patienternes sundhedsvaner i en positiv retning. Region Hovedstaden skal via fokus på sunde og røgfri arbejdspladser, der befordrer fysisk aktivitet, medvirke til at skabe de bedste vilkår for arbejdet med forebyggelse.

Region Hovedstaden skal ad den vej gå foran som rollemodel og understøtte de budskaber om livsstilsændringer, som formidles af regionens sundhedspersonale.

### **Konklusion**

Forebyggelsesområdet er nået til en skillevej, hvor det er nødvendigt at sikre at forebyggelsen integreres som en del af den gode behandling. Særligt i forbindelse med tilrettelæggelsen af indsatsen til patienter med en kronisk sygdom er det vigtigt, at forebyggelse fra starten tænkes ind i opbygningen af velstrukturerede patientforløb.

Region Hovedstaden skal gå forrest ved hele tiden at sikre at forebyggelse på linje med behandling indgår i den samlede prioritering af ressourcerne i sundhedsvæsnet, at forebyggelsesindsatser baseres på viden - og at indsatserne udmøntes i et tæt samarbejde mellem hospitaler, kommuner og almen praksis.

Endelig er det af central betydning, at Region Hovedstaden fremadrettet har et øget fokus på kontakten med og informationen til borgerne. Der skal i stigende grad være opmærksomhed på kommunikationsaspektet omkring forebyggelse, således at borgerne til stadighed ved hvilke tilbud Region Hovedstaden stiller til rådighed.